

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: *— a.*
 Cím: *Akiknek nem jutott hely a Kossuth-mauzoleumban*
 Forrás: *Az Ujság*

3n 1924. 11. 1.

(Köt. v. füz.) (Old

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Kossuth Lajos

Idő

"1924"

Személy

Akiknek nem jutott hely a Kossuth-mauzoleumban

Kossuth László, Kossuth Lajos atyja, az alsódabasi temetőben pihen, Kossuth Lajos anyjának csontjai Brüsszelben porladnak.

Kossuth Ferenc tollrajza Kossuth Ferencről.

Monumentális lépcsőfokaival, melyek a Szabadság eszményi országába visznek fel, tiszteletet parancsoló egyedülletben áll a kerepesi temetőnek sírmezői közt a Kossuth-mauzoleum. Tizenöt évvel ezelőtt avatták fel, akkor költöztették be első néma lakóit: a sírkápolna kriptájába, az aranyozott bronzpántokkal összetartott ónixkő-szarkofág alá Kossuth Lajost s töle jobbra és balra, a két oldalhájó szarkofágjába és egyik sírfülkéjébe Kossuth Lajosné Meszleny Terézt és Kossuth Vilmát, ki tizenkilencéves korában hagyta gyászban száműzött atyját. A többi sírűreg még várta lakóját. Egymásután vonultak be aztán Ruttkayné Kossuth Lujza, az abonyi postamester özvegye, ki a nagy embernek a turini gyásznapig hű testvére és leghivebb ápolója volt s 1902-ben halt meg; aztán, 1914-ben, az elsőszülött fia, Kossuth Ferenc, utána Kossuth Ferencné született Kvassay Mária, végül Kossuth Lajos Tódor, ki a háboru alatt olasz földön halt meg. Ezzel a Kossuth-mauzoleum minden sírhelye befogadta halottját.

De az eredeti elgondoláson változás történt. Ugy tervezték, hogy az egyik sírfülkében Kossuth Ferenc első nejeének, Hoggins Emiliának lesz örök nyugvó helye. A szép angol nő, kiről feljegyezték, hogy az angol költők által dicsőített Sarah exetesi grófnő dédunokája volt, a génuai temetőben pihen az alatt a görög emlékek alatt, melyet férje maga tervezett sírja fölé. Kossuth Ferenc oly végtelen ragaszkodással viseltetett ifjan elhalt hitvesének emléke iránt, hogy hűséges atyja és gyámoltója maradt hozzátartozóinak akkor is, mikor atyjának halála után végképpen haza költözött. Mikor Kossuth Ferenc meghalt s második hitvesének hamvait is átszállították a Kossuth-mauzoleumba, még mindig megmaradt a lehetőség, hogy a Kossuth-családnak ez az idegen földről származott tagja

is beköltözhetik a mauzoleum lakói közé. Mert nyitva állt még egy sírfülke és Kossuth Lajos Tódor azt a kívánságát fejezte ki életében, hogy ott akar pihenni, ahol élt és küzdött: Olaszor-

*KOSSUTH KÖZSÖRŰ A DABASI REFORMÁTUS TEMPLOMBAN
 A HALÁSA MŰHELYESEN FÜLKEBEN.*

rajzolta: dabasi Halász János

szágban. De a Kegyelet hazahozta az ő koporsóját is s Kossuth Ferenc első nejeének csontjai örökre Génuában maradnak.

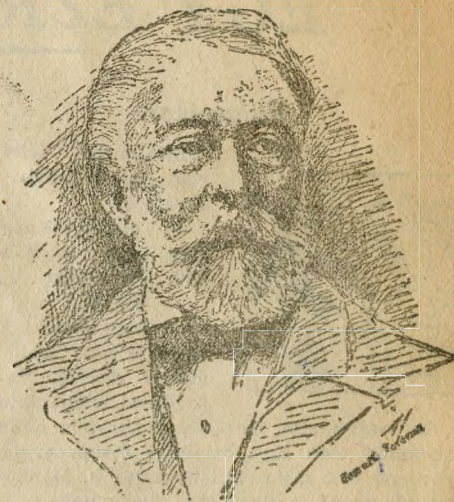
Azok, akik Kossuth Lajoshoz közel álltak és ismerték érzelmeit, de az országban minden bizonytal sokan mások is, úgy érezték, hogy akik eszmét adtak a Kossuth-mauzoleum tervére, nem gondoltak egyre: arra, hogy akik

Kossuth Lajos szívéhez — feleségén és gyermekein kívül — legközelebb álltak: a szülei is a Kossuth-család temetkezőhelyén pihenjenek. Pedig mily kínáló volt a gondolat, hogy az emlékmű alatt még egyszer összetalálkozzanak, aztán együtt pihenjenek fiukkal azok, kik a hazának adták s akik életükben oly sokat szenvedtek vele együtt és éretlen Ki ne ismerné sorukat? Kossuth László, az apa, ki ügyvéd volt Zemplén vármegyében, lakóhelyéről. Sátoraljaújhelyről abban az évben, 1837-ben költözött el, mikor fiát, felségértés vádjával terhelten, a budai kaszárnnyába hurcolták és négyévi rab-ságra ítélték. Az öreg Kossuth-pár Alsódabasra, Pest megyébe költözött, nyilván azzal a gondolat-tal, hogy közelebb legyenek szenvedő fiukhoz. Ott halt meg, szerető barátai közt és gyámolítást találva a dabasi Halász-család tagjaiban, két esztendő múlva Kossuth László s ott állítottott sírja fölé egyszerű köemléket a fia, ezzel a fel-írással:

KOSSUTH LÁSZLÓNAK
 A SZERETŐ ÉS SZERETETT ATYÁNAK
 KESERGŐ NEJE, SZENVEDŐ FIA, HALÁSA
 LEÁNYAI EMLÉKÉ.
 MEGHALT 1839-BEN ÉLETÉNEK 76. IK
 ÉVÉBEN.

Tíz éve pihent már az alsódabasi szép árnyas, lombos temetőben Kossuth László, mikor özvegyére, Kossuth Lajos anyjára, a régiéknél

még nagyobb megpróbáltatások szakadtak. Hetvenkilencéves volt már, a szabadságharc után mégis elfogták őt meg a három leányát. Hét hónapig tartották börtönben és csak akkor bocsátották szabadon, mikor megígérte, hogy elhagyja nemcsak Magyarországot, hanem egész Európát is. Az öreg asszony utra is kelt. Angolországba készült, de utközben Brüsszelben végképpen elhagyta ereje, ott is halt meg 1853-ban. Áll-e még sírkeresztje, gondolza-e még sírját valaki? Kossuth Lajos bizonyára nem feledkezett meg róla

Öreg asszonyának fiam alatt készített sírja

*Dr. Halász Józsefnek
 halála emlékéül
 Kossuth Lajos*

*Dr. Halász Józsefnek
 1880. március 12-én
 születésének tizedik évfordulóján
 készített emléktáblát a Kossuth-mauzoleumban*